

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่าการค้าประเวณีหญิงและเด็กเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมไทย เจกเช่นเดียวกับหลายประเทศในโลก โดยมีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบและวิธีการจากอดีตสู่ปัจจุบัน ตั้งแต่การบังคับให้ค้าประเวณี การตกเหยื่อ¹ จนกระทั่งนำไปสู่การค้าประเวณีในลักษณะ “กึ่งสมัครใจ” รวมทั้งการค้าประเวณีที่มีลักษณะข้ามชาติ ซึ่งเป็นอีกปัญหาหนึ่งที่สำคัญของประเทศไทย ไม่ว่าจะเป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติของรัฐอื่นที่มีต่อประเทศไทยในทางลบ หรือปัญหาการจัดการด้านสาธารณสุขในส่วนที่เกี่ยวข้องกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์โดยเฉพาะโรคเอดส์ และการตั้งข้อสังเกตจากเวทีโลกว่าเป็นแหล่งสร้างรายได้ที่สำคัญขององค์กรอาชญากรรมข้ามชาติจากการค้าประเวณีหญิงและเด็กเป็นต้น

แม้ว่าในปัจจุบันการบังคับค้าประเวณีที่มีต่อคนไทยในประเทศจะลดลง แต่กลับไปเพิ่มปัญหาในส่วนของการค้าประเวณีในลักษณะข้ามชาติ ไม่ว่าจะเป็นกรณีของหญิงและเด็กที่ถูกล่อลวงไปค้าประเวณียังต่างประเทศ หรือกรณีของหญิงและเด็กต่างด้าวที่ถูกพามาค้าประเวณีในประเทศไทย ทั้งสองกรณีนั้นแม้ว่าจะไม่ใช่ปัญหาใหม่ แต่ก็ท้าทายการแก้ปัญหาของรัฐ ซึ่งแนวโน้มการค้าประเวณีใน 2 ลักษณะนี้เพิ่มขึ้นมาก อันเนื่องจากการศึกษาพบว่าการค้าประเวณีหญิงต่างด้าวในประเทศไทย แต่เดิมนั้นมักจะเป็นหญิงในประเทศลุ่มแม่น้ำโขง ไม่ว่าจะเป็นลาว พม่า กัมพูชา และตอนใต้ของจีน และยักรวมถึงบุคคลที่ไร้สัญชาติที่หลบหนีภัยสงครามเข้ามาในประเทศไทย อย่างไรก็ตามในปัจจุบันพบว่าหญิงและเด็กจากประเทศแถบยุโรปตะวันออก และเอเชียใต้ก็เข้ามาค้าประเวณีในประเทศไทยมากขึ้นเช่นเดียวกัน

อนึ่ง ปัญหาของหญิงไทยที่ไปค้าประเวณีในต่างประเทศก็เป็นประเด็นปัญหาที่ควรให้ความสำคัญเช่นเดียวกัน อาทิเช่น การค้าประเวณีในประเทศญี่ปุ่นที่มักจะมีข่าวปรากฏตาม

¹<http://www.sentangonline.com/backnews/931/sn8.htm> คำนี้ใช้ในธุรกิจค้ากาม โดยพวกนายหน้าพาเด็กไปค้าประเวณี จะไปติดต่อหาบาทพ่อกแม่ของเด็กที่ยากจน แล้วจ่ายเงินล่วงหน้าเป็นค่ามัดจำ โดยกำหนดว่าเมื่อใดอีกนิคจะมารับเด็กไปและจ่ายเงินส่วนที่ค้าง แล้วจึงนำเด็กสาวไปค้าประเวณีต่อไป.

หน้าหนังสือพิมพ์อยู่เป็นเนืองนิตย์ ไม่ว่าจะเป็นชาวหญิงไทยถูกล่อลวงไปค้าประเวณีในบาร์หรือ
ช่อง หรือชาวการเสียชีวิตของโสเภณีไทย นอกจากนี้การไปค้าประเวณีในกลุ่มประเทศยุโรป เช่น
เยอรมันนี้ก็ปรากฏเป็นประเด็นปัญหาเช่นเดียวกัน

มีข้อน่าสังเกตว่าการค้าประเวณีในปัจจุบันไม่ได้จำกัดเฉพาะการค้าประเวณีของ
หญิงและเด็กหญิงเท่านั้น เนื่องจากการค้าประเวณีเด็กชายก็มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นจนเริ่มเป็นปัญหา
ที่สังคมจะต้องตระหนัก ซึ่งการค้าประเวณีเด็กชายนั้นมีทั้งกรณีของเด็กชายที่ยังไม่อยู่ในวัยเจริญ
พันธุ์ จนถึงเด็กชายในวัยเจริญพันธุ์ ซึ่งผู้เขียนเห็นว่ามีคามจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษา
กฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณีในรูปแบบและวิธีการต่างๆ เพื่อที่จะนำมาเป็น
ยุทธศาสตร์ในการต่อสู้กับปัญหานี้ทั้งในระดับภายในรัฐ และระดับความร่วมมือระหว่างประเทศ
ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

ในการศึกษาเรื่องการค้าประเวณีหญิงและเด็กข้ามชาตินี้เพื่อให้รู้ถึงบ่อเกิดและสภาพ
ของปัญหา และแนวทางของกฎหมายไทยที่มีต่อการแก้ไขปัญหานี้ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของมาตรการ
ป้องกันการเข้าสู่กระบวนการค้าประเวณี การปราบปรามการค้าประเวณีหญิงและเด็กของรัฐบาล
ไทย การดำเนินคดีต่อการค้าประเวณีและอุปสรรคของการดำเนินคดีต่อผู้ค้ำมนุษย์ กระบวนการ
ทางกฎหมายทั้งกฎหมายสารบัญญัติและวิธีสบัญญัติของไทยต่อปัญหาการค้าประเวณีข้ามชาติ
ทั้งนี้เพื่อที่จะนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไขกฎหมายภายในประเทศให้เกิดความเหมาะสมและเท่าทัน
ต่อสถานการณ์ความรุนแรงของปัญหาและปรับปรุงแนวนโยบายของประเทศไทยให้มี
ประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อมุ่งไปสู่การจัดปัญหาการค้าประเวณีหญิงและเด็กข้ามชาติในลำดับ
ต่อไป

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

1.3.1 ขอบเขตศึกษารูปแบบการค้าประเวณี

ในการศึกษานี้จะมุ่งไปที่การค้าประเวณีข้ามชาติเป็นสำคัญโดยเฉพาะที่เกิดกับหญิง
และเด็กไม่ว่าจะเป็นเด็กชายหรือเด็กหญิง ซึ่งจะทำการศึกษาทั้งกรณีส่งหญิงหรือเด็กไป

ค้าประเวณียังต่างประเทศ กรณีที่รับคนต่างด้าวเพื่อมาค้าประเวณีในประเทศไทย และกรณีที่ประเทศไทยเป็นทางผ่านในการค้าประเวณีข้ามชาติด้วย โดยทำการศึกษาทั้งในกรณีที่เป็นการค้าประเวณีโดยสมัครใจและการบังคับค้าประเวณี

1.3.2 การศึกษาเอกสารด้านกฎหมาย

ในการศึกษานี้จะมีการศึกษาทั้งกฎหมายภายใน เช่น ประมวลกฎหมายอาญา พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 รวมทั้งกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณีโดยอ้อม เช่น กฎหมายฟอกเงิน ส่วนการศึกษากฎหมายระหว่างประเทศนั้นจะมุ่งศึกษาทั้งอนุสัญญาที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณีหญิงและเด็กโดยจะเน้นให้เห็นถึงความแตกต่างที่อนุสัญญาแต่ละฉบับมุ่งที่จะคุ้มครองต่างกัน นอกจากนี้ยังศึกษาถึงความร่วมมือระหว่างประเทศอื่นๆ เช่น ความร่วมมือทวิภาคี หรือความร่วมมือในระดับภูมิภาคอื่นๆ และยังศึกษาถึงแนวนโยบายและการพัฒนามาตรฐานกฎหมายของประเทศไทยต่อปัญหาการค้ามนุษย์โดยเฉพาะการค้าประเวณีหญิงและเด็กข้ามชาติ

1.4 วิธีการศึกษา

ใช้วิธีสำรวจวรรณกรรม (Documentary Research) โดยจะศึกษาดำรงที่เป็นภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ บทความที่เกี่ยวข้อง รวมถึงบรรดากฎหมายอนุสัญญาต่างประเทศและร่างกฎหมายใหม่ของไทยที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณี และข้อมูลจากเว็บไซต์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

1.5 สมมติฐานในการวิจัย

การวิจัยนี้มีสมมติฐานประการแรกว่ากฎหมายไทยในปัจจุบันยังไม่มีประสิทธิภาพต่อการป้องกันและปราบปรามปัญหาการค้าประเวณีที่มีลักษณะข้ามชาติ ซึ่งถ้าหากแต่เพียงกฎหมายที่มีอยู่นั้นยังไม่เพียงพอต่อการแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ จึงต้องมีการปรับเปลี่ยนแก้ไขกฎหมายภายในให้มีความเท่าทันต่อวิวัฒนาการของการประกอบอาชญากรรมทางเพศนี้ต่อไป สมมติฐานประการที่สอง คือกฎหมายที่มีอยู่นั้นยังไม่สอดคล้องกับมาตรฐานระหว่างประเทศที่ปรากฏใน

อนุสัญญาต่างๆ ทั้งนี้เนื่องจากปัญหาการค้าประเวณีข้ามชาตินี้เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นมากกว่า 2 รัฐ ดังนั้นการพัฒนานโยบายให้สอดคล้องสภาพปัญหาและมาตรฐานสากลตามอนุสัญญาระหว่างประเทศที่มีอยู่ย่อมจะช่วยให้การแก้ปัญหาทำได้โดยสะดวกยิ่งขึ้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนานโยบายภายในประเทศให้สอดคล้องกับกระแสโลกในประเด็นต่างๆ ต่อไป

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

หลังจากการทบทวนในครั้งนี้ผู้เขียนหวังว่าจะมีการปรับปรุงหรือแก้ไขกฎหมายของประเทศไทยให้เกิดประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามปัญหาการค้าประเวณีหญิงและเด็กข้ามชาติ เพื่อที่จะช่วยบรรเทาความรุนแรงของปัญหาที่เกิดขึ้นอยู่ในปัจจุบันลง รวมถึงอาจจะเป็นแนวทางที่เป็นประโยชน์สำหรับผู้วิจัยที่สนใจในปัญหานี้ต่อไปในอนาคต